

PATVIRTINTA

Jungėnų pagrindinės mokyklos direktoriaus
2017 m. kovo 10 d. įsakymu Nr. V-33

KALVARIJOS SAV. JUNGĖNŲ PAGRININĖS MOKYKLOS MOKINIŲ POZITYVAUS ELGESIO SKATINIMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių pozityvaus, tinkamo elgesio tvarka (toliau vadinama – Tvarka) reglamentuoja mokinių elgesį prieš pamokas, pamokų ir pertraukų metu, mokinių, pažeidžiančių Tvarką, atsakomybę ir skatinimą, nustato mokinių, jų tėvų (globėjų), klasės auklėtojo, soc. pedagogo, psichologo, dalykų mokytojų, kitų mokyklos darbuotojų bei administracijos bendradarbiavimo galimybes skatinant ir drausminant mokinius.
2. Ši Tvarka sudaryta vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Vaiko teisių konvencija, LR švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-1268 „Dėl pritarimo rekomendacijoms dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams“, mokyklos nuostatais.
3. Tvarkos nuostatos taikomos tiek, kiek šių teisinių santykių nereglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai arba kiti teisės aktai.
4. Kiekvienas mokyklos bendruomenės narys privalo žinoti šią Tvarką bei jos laikytis.

II. TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

1. Pateikti pozityvaus elgesio modelį, kuris padėtų kurti palankų emocinį klimatą mokytis.
2. Skatinti mokinių vidinį poreikį tobulėti ir ugdytis vertybines nuostatas, aktyvumą, visuomeniškumą.
3. Didinti mokinių atsakomybę už save bei klasės draugų mokymąsi ir elgesį.

III. MOKINIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

3.1. Mokiniai turi teisę:

- 3.1.1. gauti geros kokybės švietimo paslaugą;
- 3.1.2. į minties, sąžinės, religijos, žodžio laisvę;
- 3.1.3. pasirinkti formaliojo švietimo programas papildančius bei jo saviraiškos poreikius tenkinančius šių programų modulius, pasirenkamųjų dalykų programas;
- 3.1.4. gauti psichologinę, specialiąją pedagoginę, socialinę pedagoginę, logopedo pagalbą;
- 3.1.5. gauti informaciją apie savo pasiekimų vertinimą bei kitą su mokymusi susijusią informaciją;
- 3.1.6. mokytis savitarpio pagarba grįstoje, psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugioje aplinkoje, turėti higienos reikalavimus atitinkančius mokymosi krūvį ir darbo vietą;
- 3.1.7. į nešališką mokymosi pasiekimų įvertinimą;
- 3.1.8. dalyvauti mokyklos savivaldoje;

- 3.1.9. nustatyta tvarka naudotis mokyklos vadovėliais, biblioteka, sporto sale, dirbtuvėmis, mokomaisiais kabinetais, kompiuteriais ir kita įranga ar priemonėmis;
- 3.1.10. dalyvauti popamokinėje veikloje;
- 3.1.11. burtis į mokinių organizacijas, neprieštaraujančias LR įstatymams, leisti sienlaikraščius, organizuoti mokyklines šventes;
- 3.1.12. gauti informaciją apie save, dalyvauti, svarstant mokinio elgesį;
- 3.1.13. mokykloje padėti kurti atmosferą, kurioje visi galėtų darniai mokytis, dirbti;
- 3.1.14. įstatymų nustatyta tvarka ginti savo teises.
- 3.1.15. **3.2. Mokinių pareigos:**
 - 3.2.1. puoselėti kalbą, kultūrą, papročius, tradicijas; laikytis Švietimo įstatymu, mokyklos nuostatais, mokymo sutartimi, šia Tvarka ir kitais mokyklos vidiniais dokumentais nustatytu pareigų, vykdyti mokyklos administracijos, pedagogų ir kitų darbuotojų teisėtus reikalavimus;
 - 3.2.2. stropiai ir sąžiningai mokytis, lavinti savo gabumus, įgyti pakankamai žinių ir patirties tam, kad teisingai pasirinktų tolesnį mokymosi kelią;
 - 3.2.3. būti mandagiais, paslaugiais ir kultūringais, pagarbiai elgtis su mokytojais, kitais mokyklos darbuotojais, mokyklos bendruomenės nariais ir mokyklos svečiais;
 - 3.2.4. visur vadovautis etikos, mandagaus elgesio, atsakomybės už savo elgesį principais, saugoti mokyklos garbę, nežeminti mokyklos mokinių, nesityčioti iš jų dėl aprangos, šukuosenos ir kitų dalykų;
 - 3.2.5. tausoti mokyklos patalpas, inventorių, atlyginti netinkamu elgesiu mokyklai padarytą turtinę žalą;
 - 3.2.6. Pamokų metu mokiniai privalo būti dėmesingi, vykdyti mokytojų nurodymus, turėti reikalingas pamokai priemones ir atlikti pavestas užduotis. Mokiniai, neatlikę namų darbų, neatlikimo priežastis turi prieš pamoką paaiškinti mokytojui;
 - 3.2.7. savo elgesiu netrukdyti darbo mokytojui ir kitiems mokiniams;
 - 3.2.8. būti atsakingu už savo darbo vietą, palikti ją tvarkingą, įėjus į klasę mokytojui, o pamokos viduryje – mokyklos vadovui ar svečiui, pasisveikinti atsistojant;
 - 3.2.9. pamoką baigti, kai apie tai pasako mokytojas.
 - 3.2.10. be priežasties nevėluoti į pamokas, nepraleidinėti pamokų; praleidus pamokas atnešti klasės auklėtojui tėvų (globėjų) ar gydytojų pažymą. Ligos atveju iki 3 dienų pateisinimą gali rašyti tėvai arba gydytojas, jei sergama ilgiau negu 3 dienas, turi būti gydymo įstaigos pažyma;
 - 3.2.11. kalbėti taisyklinga kalba, nevertoti necenzūrinių žodžių;
 - 3.2.12. pamokų, pertraukų, renginių metu elgtis taip, kad nekiltų pavojus jų pačių ir kitų žmonių sveikatai ir gyvybei, rūpintis asmeninių daiktų saugumu, nepalikti vertingų daiktų be priežiūros;
 - 3.2.13. palaikyti švarą mokykloje ir jos teritorijoje, tausoti inventorių, mokymo priemones, į pamokas ateiti tvarkingai apsirengus, kūno kultūros pamokose dalyvauti tik su sportine apranga ir avalyne;
 - 3.2.14. laikytis saugos taisyklių: neliesti apšvietimo lempų, priešgaisrinės apsaugos priemonių, elektros rozečių, elektros skydų, negadinti santechninių įrengimų, nebėgioti koridoriais, laiptais, sukelti pavojų sau ir kitiems;
 - 3.2.15. prieš kiekvienų mokslo metų pradžią pasitikrinti sveikatą ir iki rugsėjo 15 dienos pateikti klasės auklėtojui medicininę pažymą apie sveikatos būklę;
 - 3.2.16. mokinys, išvykdamas iš mokyklos, privalo atsiskaityti su biblioteka.

IV. POZITYVAUS ELGESIO SKATINIMO MODELIS

4.1. Pozityvaus elgesio skatinimo modelis remiasi įrodymais grįsta veikla bei ugdymo metodais, skatinančiais didinti pozityvias elgesio apraiškas, kurti į pagalbą asmeniui orientuotą aplinką, gerinti gyvenimo kokybę bei mažinti elgesio problemų skaičių.

Trijų lygių pozityvaus elgesio skatinimo modelio sisteminis pritaikymas

4.2. Pozityvaus elgesio skatinimo modelio tikslai

- 4.2.1. Mokyti, stiprinti, akcentuoti ir daryti įtaką pozityviems individualiems asmens pokyčiams visose su juo susijusiose aplinkose;
- 4.2.2. Skatinti ugdymo proceso dalyvių (mokinio, jo tėvų, bendraklasių, mokytojų, specialistų ir kt.) asmeninį tobulėjimą, keičiant veiklos stilių ir kokybę bei suteikiant galimybę mėgautis pokyčiais;
- 4.2.3. Eliminuoti netinkamo, nepageidaujamo elgesio epizodus, skatinant tikslingą mokinio veiklą ir asmeninį poreikį jai.

4.3. Pozityvaus elgesio skatinimo principai:

1 principas: mokinių netinkamo elgesio keitimas reikalauja keisti ir mokytojų elgesį;

2 principas: kai kuriems mokiniams reikia skirti daugiau laiko ir dėmesio nei kitiems;

3 principas: mokiniai demonstruoja pageidaujamą ir nepageidaujamą elgesį priklausomai nuo jų paskatinusios priežasties ir sąveikos su aplinka;

4 principas: daugelis elgesio pokyčių reflektuoja mokymosi sunkumus;

5 principas: dažniausiai netinkamas elgesys yra numatomas ir susijęs su specifiniais kontekstais bei veiklomis;

6 principas: naudojant pozityvias strategijas mokinių elgesio pokyčius galima konstruoti daug veiksmingiau nei taikant baudžiamąsias priemones.

4.4. Pozityvaus elgesio skatinimo modelis apima:

4.4.1. Į vaiką orientuotą ugdymą;

4.4.2. Visų ugdymo proceso dalyvių bendradarbiavimą organizuojant ir vykdant bendrą veiklą;

4.4.3. Funkcinį elgesio vertinimą, aiškiai apibrėžiant elgesio problemas, įvykius, laiką, situacijas ir vietas, kai nepageidaujamas elgesys pasireiškia ar nepasireiškia;

4.4.4. Ciklinį mokymosi veikiant procesą: planavimą, veiklą, stebėjimą ir refleksijas;

4.4.5. Įvertinimą, orientuotą į grįžtamojo ryšio procesą;

4.4.6. Esminius pokyčius klasėje, mokykloje.

4.5. Mokinių pozityvaus elgesio skatinimas:

4.5.1. Pozityvaus elgesio skatinimas ir pastiprinimas.

4.5.2. Į sėkmę orientuotų ugdymo situacijų konstravimas.

4.5.3. Reikalavimų ir taisyklių, orientuotų į pozityvius pokyčius, kūrimas; mokinio individualumo, unikalumo bei individualaus potencialo atskleidimas.

4.5.4. Mokinio, jo šeimos dalyvavimo ugdymo procese aktyvinimas bei bendradarbiavimo santykių kūrimas.

4.5.5. Mokinio savistabos, savivaldos ir savianalizės veiklų plėtojimas.

4.5.6. Pozityvaus elgesio palaikymo sistemos kūrimas institucijoje.

4.5.7. Pozityvaus elgesio palaikymas, diferencijuojant bei individualizuojant ugdymo proceso planavimą, vykdymą, įvertinimą ir reflektavimą, inicijuojant mokytojų veiklas. Konstruodami asmenines veiklas, mokytojai palaipsniui pereina nuo mokinio drausminimo, kontroliavimo ar ypatingos globos akcentavimo iki *pozityvaus elgesio palaikymo, skatinimo ir pastiprinimo*, o tai skatina mokinio pozityvaus elgesio ir emocijų apraiškų gausėjimą mokytojo ir mokinio, mokinio ir bendraklasių, mokinio ir jo šeimos narių sąveikose.

4.5.8. Mokytojų veiklos orientacija į mokinio poreikius, *konstruojant sėkmės situacijas* ugdymo procese, kartu su mokiniu numatant mažus veiklos žingsnelius ir teikiant paskatinimus už jų įgyvendinimą leidžia mokiniui patirti sėkmę, kelia mokymosi motyvaciją, o būtent tai dažnai lemia ne tik mokymosi rezultatų pagerėjimą, bet ir geresnį savęs vertinimą (šis procesas kinta nuo pesimizmo, nerimo, baimių iki inovacinės, kūrybinės veiklos, grįstos savitarpio supratimu ir pasitikėjimu).

4.5.9. Reikalavimų ir taisyklių išgryninimas, kartu su mokiniu analizuojant ir aptariant pageidaujamo elgesio sampratą, emocinės raiškos ypatybes, akcentuojant asmens individualumą bei unikalumą paskatina mokinio *individualaus potencialo* atsiskleidimą bei aktyvina *mokinio dalyvavimą*. Mokinio pozicija dažnai kinta nuo formalaus ar pasyvaus iki aktyvaus dalyvavimo, išbandant naujas veiklas, jas analizuojant, įvertinant bei išsakant asmeninius poreikius.

4.5.10. Plėtojami *mokinio ir jo šeimos įgalinimo* procesai: aktyvinant lygiavertį dalyvavimą, stiprinant individualias savybes, tobulinant tarpasmeninio bendravimo ir mokymosi veikiant gebėjimus, skatinant savistabą ir atsakomybę už savo darbą, inicijuojant bendradarbiavimu grįstas veiklas, konstruojant pozityvaus elgesio palaikymo apraiškas šeimoje.

4.5.11. Mokinio savistabos, savianalizės veiklų plėtojimas, skatinant stebėti savo elgesį ir emocijų raišką, išskirti veiklos prioritetus ir tikslingai planuoti, įvertinti asmeninius pasiekimus, reflektuoti ir analizuoti nesėkmes. Tai sukuria prielaidas mokiniui plėtoti *savikontrolės ir savivaldos* gebėjimus.

MOKINIŲ SKATINIMAS

Skatinimo priemonė	Skatinimo kriterijus	Kas skiria
Žodinis pagyrimas, įrašas el. dienyne	Už mokymosi pasiekimus	Dalyko mokytojas
Padėka(galimas įrašas el. dienyne)	Už mokslo, elgesio, kitos veiklos pažangą	Klasės auklėtojas
Padėka mokyklos internetinėje svetainėje	Už labai gerą mokymąsi ir elgesį po I, II trimestro ir mokslo metams baigiantis.	Klasės auklėtojas, pavaduotojas ugdymui
Padėkos raštas	Už labai gerą mokymąsi ir elgesį mokslo metų pabaigoje	Teikia auklėtojas, direktorius
Nuotrauka Garbės lentoje	Už labai gerą mokymąsi ir elgesį mokslo metų pabaigoje	Pavaduotojas ugdymui
Padėka tėvams internetinėje svetainėje	Už labai gerą mokymąsi ir elgesį mokslo metų pabaigoje	Administracija
Padėkos raštas	Už prizines vietas konkursuose, olimpiadose, varžybose (rajone, respublikoje, tarptautinėse)	Direktorius
Diplomas (esant galimybei - prizai)	Už prizines vietas konkursuose, olimpiadose, varžybose (mokykloje)	Direktorius
Padėkos raštas	Už dalyvavimą konkursuose, olimpiadose, varžybose (rajone, respublikoje, tarptautinėse)	Teikia dalyko mokytojas, pavaduotojas ugdymui
Padėka	Už gerą pamokų lankomumą (praleista iki 10 pamokų per trimestrą)	Klasės auklėtojas
Padėka (viešinant skelbimų lentoje ir el. dienyne)	Už labai gerą pamokų lankomumą (nepraleista nei viena pamoka per trimestrą)	Direktorius
Padėka	Už labai gerą, pilietišką elgesį pagal Mokinio taisykles (mokslo metų pabaigoje)	Klasės auklėtojas, direktorius
Padėka	Už aktyvią veiklą, naujas iniciatyvas klasėje ir mokykloje	Klasės auklėtojas

Padėka	Už taurius, drąsius poelgius (pasibaigus kiekvienam trimestrui)	Direktorius
Šauniausios klasės titulas (kai rengiamas toks konkursas)	Už mokymosi pasiekimus, elgesį, lankomumą, budėjimą mokykloje, visuomeninę veiklą	Konkurso komisija, direktorius
Metų mokinio nominacija (kai rengiamas toks konkursas)	Už mokymosi pasiekimus, elgesį, lankomumą, visuomeninę veiklą	Konkurso komisija, direktorius
Organizuojama kelionė (jei yra galimybė)	Maksimaliai galimam mokinių skaičiui, kurie labai gerai mokėsi, garsino mokyklą	Klasių auklėtojai, pavaduotojas ugdymui

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 5.1. Tvarką tvirtina mokyklos direktorius, mokyklos tarybai pritarus.
- 5.2. Tvarka keičiama ir papildoma mokyklos bendruomenės, savivaldos institucijų iniciatyva.
- 5.3. Su Tvarka mokslo metų pradžioje mokinius bei mokinių tėvus supažindina klasės auklėtojas.
- 5.4. Tvarka skelbiama Jungėnų pagrindinės mokyklos interneto tinklalapyje.
- 5.5. Tvarkos priežiūrą vykdo mokyklos VGK.

PRITARTA. Kalvarijos sav. Jungėnų pagrindinės mokyklos 2017 m. kovo 8 d. Mokytojų tarybos posėdžio protokoliniu nutarimu Nr. 2.